

RAKOVNICKÉ OBEČNÉ NOVINY

Všetky náklady spojené s vydávaním a rozširovaním hradí Obec Rakovnica

Číslo 3 * Ročník XVII * August 2017

Dôstojná a nezabudnuteľná oslava okružleho výročia obce

Medzi tradičné podujatia v našej obci patria Dni obce. Tento rok sme to oslávili v dňoch 22. a 23. júla pri príležitosti 690. výročia prvej písomnej zmienky o obci. Okružle jubileum bolo pre organizátorov výzvou. Dali si na tom patrične záležať. V rámci osláv bol zrealizovaný bohatý, pestrý program.

Osláv sa zúčastnili milí hostia starostovia obce: Monika Paličková Honce, Jarmila Pavlíková Gočaltovo, Želmíra Gonosová Rožňavské Bystré, Július Kerekeš Rudná, ďalej Mgr. Monika Šedová riaditeľka UPSVaR Rožňava, Th.Dr. Zuzana Poláková zborová kaplánka, Ladislav Hlatký a Ladislav Janespál Klub športovej kynológie Rožňava, Dr. Zuzana Janáčová (Tarová) rodáčka.

Následne moderátorka

kultúrno-zábavnému programu v Dome kultúry. Starosta obce L. Lešták slávnostným príhovorom otvoril oslavu. Po ňom nasledovalo odovzdávanie ocenení občanom, ktorí významným spôsobom sa pričínili o rozvoj obce. Starosta odovzdal spolu 12 ocenení. Okrem toho jednému udelil titul Čestný občan obce a trom ocenenie In memoriam.

Prvý deň (sobota) patrila Mgr. K. Birková uviedla prvú

Vystúpenie ZPOZ-u s deťmi

Hostia so starostom obce

Foto na strane: Vlado Molnár

Gešienky

kultúrne vystúpenie členov ZPOZu a ich hostí pod názvom „Nech sa láska šíri medzi nami“. Hudobno-slovné pásmo bolo výpoveďou hrdosť na obec a činnosť jej občanov. V pásme významnú úlohu zohrali naše deti, ktoré obecnosť zvlášť potešili.

Milým prekvapením bol koncert Roba Kazíka. Táto ikona populárnej hudby, ako sa hovorí „chytila prítomných za srdce“. Jeho vystúpením sa uzavrela dopoludňajšia časť programu.

V Parku slobody sa pre

masktrníkov podávali tradičné gemerské jedlá v podobe rekenského guláša, gôšovských pirohov a k tomu aj špeciálne držky.

Popoludňajší program otvoril Folklórny súbor (FS) Gešienky. Ich prezentácia navodila dobrú náladu. Dobrá nálada stúpala a pokračovala dlhodobou osvedčenou a očakávanou tombolou. Ceny boli zaujímavé. Na konci bola aj cena útechy. Nechýbalo ani živé prasiatko.

(Pokračovanie na 4. strane)

Krátke informácie

Pomoc občanom

Obec vyvíja maximálne úsilie na pomoc našim občanom, ktorí sú nezamestnaní. Promptne sa zapája do Národných projektov ponúkajúcich UPSVaR na podporu nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie. V súčasnosti sa využívajú tieto projekty: Cesta na trh práce - aktivita č. 3, Praxou k zamestnaniu, Cesta z kruhu nezamestnanosti, Absolventská prax štaruje zamestnanie. Využíva sa aj Zákon č. 417 / 2013 Z. z. O pomoci v hmotnej núdzi.

Skončil

Určite ste si všimli, že v obci sa už nenachádzajú kontajnery do ktorých sme ukladali použité šatstvo. Ak nie, tak vám OcÚ dáva na vedomie, že zber sa bez zdôvodnenia, oboznámenia obce o danom kroku skončil. Nová legislatíva NH tento zber nerieši, čo je problémom, lebo občania boli a sú ešte ochotní aj naďalej tento druh separovania (zberu) realizovať.

Zapojili sa

Milým prekvapením je, že niektorí občania obce nečakajú kým obec zrealizuje pokosenie verejnej zelene. Dobrovoľne sa rozhodli zapojiť do udržiavania, kosenia trávy pred svojím domom. Činnosť, ktorá si zaslúži našu pozornosť.

Zúčastnili sa

Členovia Banického spolku v Rakovnici sa 20. mája na čele s predsedom J. Lindákom zúčastnili na 10. stretnutí banských miest a obcí Slovenska v Novej Bani. Prvýkrát na takejto akcii bol prítomný aj starosta obce L. Lešták. Vysoko ocenil jedinečné podujatie. Konštatoval, že Rakovnica sa aj takýmto spôsobom dostáva do širokého povedomia. Program bol

pestrý, úžasný, nezabudnuteľný. Všetkých dvanásť členov BS odchádzalo zo stretnutia nadšených a nad mieru spokojných.

Vydatené potulky

Okresná organizácia JDS v Rožňave a ZO JDS v Rudnej uskutočnili 23. mája okresnú seniorskú turistiku pod názvom „Potulky obcou Rudná a po okolí“. K dispozícii boli tri trasy, ktoré mali rôznu náročnosť. Na akcii sa zúčastnili aj naši členovia. Keďže všetko sa konalo v pracovný deň, zo všetkých smerov boli vhodné spoje. Účastníci získali množstvo informácií, zážitkov, potešenia, zábavy.

Dávajme si pozor

V rozhlase, televízii, novinách, v obecnom rozhlase, na úradnej tabuli, v RON vás informujeme o podvodníkoch. Tí pod rôznymi zámenkami sa snažia dostať do vášho bytu, okradnúť vás, alebo vymámiť od vás peniaze na základe vymyslených dôvodov. Sú prefikani. Opantajú skoro každého rečičkami. Žiadame všetkých občanov na zvýšenú ostražitosť, obozretnosť a opatrnosť. Neverte ľuďom, ktorých nepoznáte.

Múdrosť

Ľudové múdrosti sú studnicou poznania. Ponúkame vám dve z nich. Ak je veľa dažďa tak sa hovorí: „Kto namočí, ten aj vysuší.“ Pri dlhoročných známostiach platí: „Kto s kým spáva, takým sa aj stáva.“

Kontrola

Hasičský a záchranný zbor z Rožňavy robí pravidelné i občasnú kontrolu po obciach. Dňa 22. mája sa uskutočnila námatková, neohlásená kontrola v našej obci. Za OR HaZZ boli prítomní: Radoslav Rúžik a Martin

Kaprál. Kontrola sa uskutočnila za prítomnosti starostu obce Ľuboša Leštáka, veliteľa DHZ Ondreja Doboša st. a požiarného technika Stanislava Lisaka. Pri podrobnej kontrole, prehliadke sa potvrdila akcieschopnosť nášho DHZ. Dobrovoľný hasičský zbor funguje v zmysle zákonov a vyhlášok. Úlohou bolo doplniť chýbajúcu zdravotnú kontrolu členov miestnej jednotky a doplniť osobný výstroj i výzbroj.

Zabezpečené

Obec prostredníctvom starostu obce a OcÚ doplnila osobný výstroj i výzbroj pre členov DHZ. Konkrétne sa doplnili prilby, rukavice, obuv, ochranné odevy...

Poďakovanie

Predseda DHZ v Rakovnici Ľuboš Lešták spolu s veliteľom DHZ Ondrejom Dobošom st. vyslovili poďakovanie Ondrejovi Strelkovi st. za sfunkčnenie pojazdnej hasičskej striekačky PS - 12.

Prístrešky

Garáže v súčasnosti už nie sú v móde. I tak by sa to dalo vo všeobecnosti povedať. Je pravdou, že stavba garáže je prípravou, stavbou i finančne veľmi náročná. Jednoduchšie, lacnejšie je postaviť prístrešok na auto. Účel to splní. Dnešné autá sú stavané tak, že ich prevádzka je plne funkčná v každom počasí. Dôkazom sú tisíce a tisíce áut stojacích pod holým nebom v mestách. My máme výhodu rodinných domov a teda i možnosť postaviť si prístrešok. Naši občania to aj patrične využívajú.

Precvičili

Nedela 28. mája bola, ako vždy, dňom pracovného pokoja. Neplatilo to pre našich hasičov. V dopoludňajších hodinách zrealizovali jedno zo svojich stretnutí - cvičení. Z požiarnej zbrojnice vytiahli hasičskú striekačku PS-12. Zapojili za traktor a vyviezli na miestne ihrisko. Využili miestnu studňu a striekačku

na ňu napojili. Skúška striekačky prešla svojim krstom. „Muchy“, ktoré mala sa vyzbierať a výsledok bol prekvapivý. Po pár minútach všetku vodu zo studne vyčerpali, takže ostala prázdna. Dôležité bolo, že všetko fungovalo tak ako malo.

Na vódzke

Po obci sa môže chodiť aj so psom. Podmienkou je, aby sa voľne nepohyboval. V každom prípade mu je potrebné dať na obojek vodítko (vôdzku). Ak ide o agresívnejšie plemeno tak aj náhubok. Nespoliehajme sa na to, že pes je mierumilovný. Pes je nevypitateľný, nevypočítateľný. O tom by vám vedeli povedať mnohí chovatelia svoje.

Ponúkните

Tráva nám aj tohto roku, ako vždy, narástla neúrekom. Ak máme veľkú záhradu, lúky tak je tej trávy až-až. Tí, čo chovajú dobytok, to všetko použijú. Ostatní majú problém. Pokosia, vysušia a potom? Pálenie je zakázané! Niečo alebo všetko sa dá na humus. Využite sa zber biologicky rozložiteľného odpadu. Čo ak je toho veľmi veľa? Jedno riešenie by bolo. Na šťastie máme viacerých chovateľov dobytka. Myslíme si, že by nebolo od vecí ponúknuť im seno. Veríme, že by to privítali. Postup by mohol byť aj opačný. Chovatelia môžu prejavovať záujem o seno a doviesť si ho domov na uskladnenie. Ak máte iný dobrý nápad ponúkните ho verejnosti.

Búrka

Prvá tohtoročná ozajstná búrka spojená s hrmením, bleskami, poriadnym dažďom a dokonca aj krúpami bola v stredu 3. mája.

Doba sa mení

Tráva nám rastie a my kosíme ostošesť. Na kosenie ešte v ojedinelých prípadoch používame tradičnú kosu. Dnes prevažujú stroje - motorové kosačky, ktoré kosia rýchlo a tak ako to potrebujeme.

Na trhu je ich široký výber a okrem motorových sa používajú aj elektrické. Kto kde kosiť sa v minulosti vedelo len keď to bolo oznámené. Dnes stačí keď niekto začne kosiť a už vieme kde to je, prípadne kto kosiť. Tak vzniká „novodobá hudba strojov“, ktorá sa šíri v každej dennej hodine.

Informácie

Podrobné informácie pri zbere biologicky rozložiteľného odpadu dostal každý užívateľ hneď 240 l nádoby s označením BIO. V písomnej informácii je konkrétne napísané čo všetko sa môže do nádob zbierať. Zároveň je tam upozornenie na to, čo sa nesmie dávať do špecializovanej nádoby.

Vynašli sa

Niektorým ľuďom robí problém gramaticky správne používanie číslovky - dva a dve. Vyriesili to šalamúnsky. Nepoužívajú, obídu ich a miesto toho využijú číslo - tri.

Terenná

Prvú terennú motorku - crossku mal Pavel Hencel v roku 1978. Motorka mala bielo červenú farbu a bola to ČZ 380 cm³. Skvelá crosska oslovila i ďalších mladých ľudí a záujem i vlastníctvo takýchto strojov sa v obci rozšíril.

Premnožili sa

Aj tohto roku sa premnožili slizniaky. Pestovateľom spôsobujú škody na pestovaných plodinách. Likvidujú ich prípravkami zakúpenými v záhradkárstve. Stalo sa, že za jeden deň aj malí záhradkári ich „uložili“ a zneškodnili do dvesto kusov.

Letná búrka

Po dlhodobom deficite dažďa, veľkej suchote nás prekvapila letná búrka. Prišla vo štvrtok 29. júna popoludní v čase od 16.15 hod do 16.40 hod. Príval vody sa spustil od Plešiveckej planiny. Prudký dažď len tak šibal. K tomu sa pridali ľadové krúpy. Padlo ich toľko, že sa načas udržali na zemi. Zaujímavé bolo, že hr-

menie a blýskanie sa oblúkovo šírilo okolo celej dediny. Druhou zvláštnosťou bol fakt, ktorý ukázal čierňavu južnú, východnú a severnú, len na západ bola obloha jasná.

Pekná rodinka

Prileteli dvaja a teraz im pribudlo päť utešených mladých bocianov. Ochránari, ktorí pozorne sledujú aj naše bociany, ich nielen spočítali, ale aj okružkovali v pondelok dňa 26. júna.

Upozornenie

Na základe sťažností, ktoré prijal OcÚ obec upozorňuje občanov, ktorí v nočných hodinách, ale aj cez deň vypúšťajú septiky do miestnych potokov. Týmto činom porušujú zákon 79/2015 Z. z. o nakladaní s odpadmi. Opakované porušenie zákona bude riešené Okresným úradom Odporom pre životné prostredie.

Pasná

Rozprávajú sa dvaja susedia:
- Ty máš peknú zeleninu a tá moja je biednejšia.
- Tvoja „zem je pasná“.
- A čo to znamená?
- Málo hnojíš!

Nový šat

Všimli ste si zábradlie okolo potoka a mosta? Ak nie, tak vám dávame do pozornosti, že je nanovo vymalované. Urobila to obec s pomocou aktívnych v mesiaci júni.

TKO

Nový systém zberu tuhého komunálneho odpadu (TKO) v obci je v plnom prúde. Občania sa zodpovedne postavili k novým podmienkam zberu. Spoločnými silami viditeľne dosahujeme finančné úspory. Dôkazom toho je, že v porovnaní s uplynulým rokom sa za štyri mesiace ušetrilo 1500,- € na nákladoch obce.

Bio odpad

Rozdaných doteraz bolo 120 kusov zberných nádob hneď farby. Ďalší záujemcovia môžu získať nádobu na základe požiadavky. Prvý

vývoz sa uskutočnil 9. júna v celkovom množstve 2 t. Na BIO nádoby sa žetóny nedávajú.

DHZ

Dobrovoľný hasičský zbor už získal 1400,- € na opravu a obnovu hasičskej striekačky a nákup ochranných odevov a pomôcok pre hasičov.

Blesky

Počasia je agresívnejšie. Búrky, víchrice, lejaky, prietrazy, záplavy... stavajú sa samozrejmosťou. Aj hromy, blesky nie sú také, aké bývali. Čoraz častejšie udierajú nielen do vysokých stromov, hromozvodov, ale aj do budov, rodinných domov. Aj 29 júna o 16.30 v našej obci blesk po-

škodil rodinný dom i elektrotechniku. Našťastie nikomu sa nič nestalo a nevznikol požiar.

Dúha

Štvrtého júla v popoludňajších hodinách sa vytvorila nádherná dúha. Pohľad na ňu trval krátko. I keď dúha nie je zvláštnosť, predsa je u nás zriedkavejšia. Videli sme ju východným smerom.

Letecký deň

V mesiaci júli bol letecký deň. Videli sme ho, zažili. Tesili sa z neho. Pri pohľade na oblohu to bolo niečo úžasné. Naše päťročtá lietali, plachtili ako skúsení letci. Bociany takto celej dedine ukázali, že sú už pripravené na cestu do teplých krajín.

Udelenie Ceny starostu obce občanom pri príležitosti 690. výročia prvej zmienky o obci dňa 22. júla 2017

CENA STAROSTU OBCE

Mgr. Katarína Birková - za propagáciu, rozvoj, reprezentáciu a šírenie dobrého mena obce.

Ján Fabián - za pomoc pri rôznych kultúrnych, spoločenských akciách.

Mgr. Ladislav Fabian - za propagáciu, rozvoj a šírenie dobrého mena obce a starostlivosť o seniorov.

Milan Hencel - za propagáciu, reprezentáciu, rozvoj, zveľadovanie a šírenie dobrého mena obce.

Milan Hlaváč - za rozvoj a pomoc pri kultúrnych a spoločenských akciách.

Ing. Viliam Koltáš - za propagáciu, reprezentáciu, rozvoj, zveľadovanie a šírenie dobrého mena obce.

Margita Leštáková - za organizovanie kultúrnych a spoločenských akcií.

Ing. Ondrej Lešták - za propagáciu, reprezentáciu, rozvoj, zveľadovanie a šírenie dobrého mena obce.

Ján Lindák - za propagáciu, reprezentáciu, rozvoj, zveľadovanie a šírenie dobrého mena obce.

Dr. Mgr. Jozef Sabo, CSc. - za propagáciu, rozvoj, a šírenie dobrého mena obce.

Mgr. Mária Sabová - za organizovanie kultúrnych a spoločenských akcií.

STK Rakovnica - za reprezentáciu a šírenie dobrého mena obce.

UDELENIE ČESTNÉHO OBČIANSTVA

Čestný občan **Profesor Dr. h. c. Ing. Ján Fabian, CSc.** - za rozvoj, zveľadovanie, propagáciu a šírenie dobrého mena obce vo svete.

Cena starostu obce IN MEMORIAM

PaedDr. Ľubomír Birka - za vynikajúce tvorivé výkony a významné výsledky v umeleckej činnosti a šírenie dobrého mena obce.

Ján Gonos - za činnosť, ktorá sa významným spôsobom prispela k kultúrny rozvoj obce a jej propagácii.

Ondrej Žúdel - za vynikajúce tvorivé výkony a významné výsledky v umeleckej a publicistickej činnosti a šírenie dobrého mena obce.

Poznámka: ocenení sú usporiadaní podľa abecedy.

R-4 pokračujú v aktivitách na spoločných stretnutiach

Základné organizácie Jednoty dôchodcov robia pre svojich členov maximum. Možností na realizáciu v rámci menšieho kolektívu sú obmedzené. Poznať viac, získať nové priateľstvá, upevniť staré, potešiť sa aj s ďalšími členmi z iných organizácií oživia, dávajú nové podnety, možnosti, skúsenosti. Seniori sa radi zabávajú, poznávajú nové miesta, vzájomne sa obohacujú o nové poznatky, ale aj spomienky na minulosť, či výmenu skúsenosti zo súčasnosti. Preberú sa radosti z rodinného prostredia, novinky obcí... Aj z týchto dôvodov vznikli najprv spoločné stretnutia troch a neskôr štyroch ZO JDS zo štyroch obcí. Organizácie majú už zaužívanú skratku R - 4. Stretávajú sa štyrikrát do roka vždy v inej obci. Osvedčilo sa to. Program organizujú jednotlivé ZO. Verte, že každé stretnutie je prínosom pre členov.

Podľa plánu práce R-4 sa uskutočnilo stretnutie v Rakovníci dňa 14.07.2017 pre zmenu na miestnom futbalovom ihrisku. Po privítaní účastníkov stretnutia na čelo so svojimi predsedami ZO JDS z Rudnej, Rožňavského Bystrého a Honiec, predsedom ZO JDS v Rakovníci sa slova ujal Ing. Viliam Koltáš, ktorý vyberá trate, trasy v lokalite obce pre našich seniorov. Tento rok zvolil dve trasy a to:

Trasa A pre nenáročných, viedla cez pamiatky obce a to evanjelický a katolícky kostol, ktoré boli sprístupnené a krátke oboznámenie s históriou a súčasnosťou vykonali p. M. Kučerová a pani M. Leštáková. Potom sa po-

kračovalo smerom na Mlyn a naspäť na ihrisko.

Trasa B pre náročnejších, z ihriska smerom do Mlyna, na „Lackov laz,“ na Briášky, odtiaľ na koniec obce, popri potoku smerom do Mlyna a naspäť na ihrisko. Prekrásny bol pohľad z „Briáškov“ na Rožňavské Bystré, Rakovnicu a Rudnú.

Skvelé podujatie poctili svojou prítomnosťou starostovia obcí Rakovnica, Honce. Starostka R. Bystrého a starosta Rudnej boli slubne zaneprázdnení.

Vynikajúco chutil guláš „obecného kuchára“ p. Milana Hlaváča, vynikajúce koláčiky (či slané, či sladké) od našich členiek chutili všetkým.

Návšteva sakrálnych pamiatky

Foto na strane: Dr. Sabo

Členovia ZO JDS Rakovnica

Pekné podujatie bolo spre-vádzané hudbou p. Petra - harmonikára. Piesne hral na želanie a Kubo Doboš púšťal nahrávky.

Rozlúčili sme sa s tým, že 11. augusta 2017 sa stretneme na ihrisku v Honciach. Na záver stále platná, pravdivá rokmi overená myšlienka:

Marcus Tullius Cicero rímsky filozof a štátnik -106 - -43 pr. n. l.

Text: LF

Dôstojná a nezabudnuteľná oslava okrúhleho výročia obce

(Pokračovanie z 1. strany)

Atmosféra sa totálne uvoľnila vďaka Betliarskym vidlám, známej to hudobnej skupine, ktorá svojim výkonom rozohrala „všetky žilky“ tancuchtivým účastníkom. A že tomu bolo tak, svedčí o tom aj fakt, že sa tancovalo a veselilo baviť „do rána bieleho“. Nielen dospelí, ale aj najmenší si prišli na svoje. Skákacie atrakcie, balóniky, maľovanie na tvár, „tetovanie“ absolvovali radi temer všetky deti.

Úžasny bol ohňostroj, ktorý rozžiariť, osvietil celú oblohu. Jeho farby, tvary upúťali pozornosť široko - ďaleko.

V nedeľu 23. júla bola v dopoludňajších hodinách na púťovom mieste v histo-

„Ničoho sa staroba nesmie vystriabať väčšmi ako nečinnosti.“

Členovia R-4 sú aktívni a nečinnosti sa vystríhajú, vyhýbajú. Svojou aktivitou dokazujú, že sú tu a dokážu toho ešte veľa pre seba, ale aj svojich blízkych urobiť. Pohyb, dobrý a príjemný kolektív dokáže každého rozhybať, ozdraviť.

rickom kostolíku sv. Márie Magdalény pod Tureckou Svätá omša. Na obrade sa odhadom zúčastnilo 80 veriacich. Po posvätení liečivého prameňa si prítomní naberali vodu na zotavenie i osvieženie.

Popoludní športovcov i priaznivcov futbalu prilákal futbalový turnaj na miestnom ihrisku. Diváci si prišli na svoj relax. Nechýbalo občerstvenie, rakovnícky guláš, tombola.

Oslavy sú za nami. Ostali pekné a príjemné zážitky, spomienky. Žijeme v našej malej, ale milej dedinke a pravdu povediac nenechali by sme. Tu sme doma. Tu sa cítime dobre. Tu sme šťastní.

-sb-

Jubilejná konfirmácia

V Evanjelickej cirkvi znamená konfirmácia slávnostné prijatie mladých pokrstených ľudí medzi dospelých členov cirkvi. V nedeľu 11. júna 2017 sa v ev. kostole v Rakovníci stretli konfirmandi ročníkov 1957 a 1967 z Rožňavského Bystrého a Rakovnice, aby si pripomenuli 50 a 60 rokov od svojej konfirmácie.

Od roku 2014 sa na podnet zborovej dozorkyne Marty Lajčákovej, každoročne v našom cirkevnom zbore takto stretávame s jubilujúcimi konfirmandmi, aby sme si spoločne s nimi pripomenuli výročie zlatej a diamantovej konfirmácie. Už tradične sa tieto stretnutia nesú v slávnostnom duchu a to nielen pre samotných jubilantov, ale aj pre prítomných príbuzných a ostatných členov zboru.

V nedeľu, v rámci služieb Božích v Rakovníci, zazneli mená 16-tich prítomných jubilantov, ale aj tých, ktorí sa slávnosti nedožili, či sa jej nemohli zúčastniť z vážnych zdravotných alebo osobných dôvodov. Niektorí sa do domáceho cirkevného zboru vrátili po rokoch, keďže ich životné cesty zaviedli do rôznych kútov našej krajiny. Spoločenstvo pri stole Pánovom tak bolo veľmi pozhnanou chvíľou pre všetkých zúčastnených. Vážnosť atmosféry slávnosti podčiarkla aj prítomnosť predsedníctva Gemerského seniorátu. Brat farár a administrátor seniora

Jerguš Olejár poslužil kázňou slova Božieho i spevom v rámci liturgie. Sestra zborová kaplanka Zuzana Poláková odovzdala jubilantom pri oltári konfirmačné rozpo-mienky a po recitácii básne L. Fričovského, povzbudila prítomných aj krátkym príhovorom k Večeri Pánovej. Za konfirmandov vystúpili s podakovaním a modlitbou sestry Božena Čapová a Alíca Simonová. Pekné slová na adresu konfirmandov, ktoré sa prítomným jubilantom vryli hlboko do srdca, zazneli aj z úst zborovej dozorkyne Marty Lajčákovej a seniorálneho dozorca Jána Štefana.

Záver slávnostného programu sa už niesol v druhej atmosfére slávnostného obedu v sále kultúrneho domu. Aj napriek tomu, že príprava takéhoto stretnutia stojí každý rok nemalé úsilie, i tento rok sme mohli napokon s vďakou vyznať, že Pán Boh prípravu i celé stretnutie mimoriadne pozhnal.

ThDr. Zuzana Poláková
zborová kaplanka ECAV
Rožňavské Bystré

Jubilanti

Foto na strane: Dr. Sabo

Účastníci akcie

V kresťanskej atmosfére

Štvrtkový podvečer 8. júna 2017 sa niesol v Rakovníci v kresťanskej atmosfére. V sále kultúrneho domu zorganizoval Cirkevný zbor ev. a. v. cirkvi Rožňavské Bystré premietanie skráteného záznamu z evanjelizáčnej akcie PRE TEBA 2017, ktorá sa konala v Liptovskom Hrádku, v dňoch 26. - 30. apríla.

Cieľom projektu bolo umožniť čo najviac ľuďom počuť a porozumieť významu evanjelia a základom kresťanstva. Podujatie bolo v prvom rade určené tým, ktorí hľadajú odpovede na svoje otázky a majú pochybnosti o kresťanstve. Ľuďom stojacim mimo cirkvi, ochotným premýšľať o existenčných otázkach, o výzvach

tívnym životným príbehom Jána Kutlíka z CZ Veličná, v ktorého duchovnom živote nastala radikálna zmena a napokon hlavnou témou večera poslužila sestra farárka a seniorka Liptovsko - Oravského seniorátu Mgr. Katarína Hudáková, ktorá sa venovala otázkam vzťahu.

Program obohatili živými speváckymi vystúpeniami,

Vokálna skupina 4G

súčasnej doby a túžiacim po zlepšení kvality života.

Zúčastnení si tak mali možnosť vypočuť video svedectvo Jána Volka, talentovaného športovca, ktorý na tohtoročných majstrovstvách Európy v atletike získal krásne 2. miesto v šprinte na 60 metrov a ktorý beží, podľa jeho vlastných slov, na Božiu slávu. Večer pokračoval emo-

mužská vokálna skupina 4G z Rožňavy a spevokol z Rakovnice. Za prípravu malého pohostenia patrí podakovanie členkám CZ z Rakovnice. Vedenie cirkevného zboru verí, že podobné pozhnané stretnutia budeme môcť v Rakovníci zažiť aj v budúcnosti.

ThDr. Zuzana Poláková
zborová kaplanka ECAV
Rožňavské Bystré

Zaujati hrou

Dr. Sabo

Príjemne strávený slnečný deň

Prvú júnovú sobotu 3.6.2017 sme pripravili našim deťom Medzinárodný deň detí v obci Rakovnica. Medzinárodný deň detí bol športovo-náučný, pripravili sme pre deti niečo nové, ale aj zaujímavé.

Na stanovištiach boli pre deti pripravené rôzne hry: Komisia pre šport, kultúru a sociálne veci si pripravila lovenie rybičiek v bazéne a triafanie na terč. Jednota dôchodcov Slovenska pripravila disciplíny: Skok vo vreci i pretahovanie lanom. Henrieta Silicaiová a Melánia Helmezyová si pripravili tvorivé dielne a maľovanie detí na tvár. Pracovníčka Denného stacionára Mgr. Miroslava Turcsányiová mala disciplíny: Nosenie vajička na lyžičke a hravé pexeso. Ako prvý sa predviedol Klub Športovej Kynológie Slovakia. Pripravili si pre naše detičky nezabudnuteľný zážitok. Sme radi, že skupina skúsených športových kynológov, zaoberajúca sa výcvikom psov nám predviedla ukážky výcviku psov. Predviedli aj ukážky poslušnosti a obrany. Dobrovoľný hasičský zbor predviedol ukážku hasenia ohňa. Ako minulý rok, aj tento bol ponik Žužu z Ranchu Wattani Rudná veľkou atrakciou. Detičky mali možnosť povoziť sa a pokochať zvieracou farmou. Ďakujeme za pripravené darčeky a prekvapenia.

Stretnutie bolo na futbalo-

vom ihrisku, kde deti boli odmenené balíčkami, ktoré zakúpila Mária Uhrinová. Deti dostali za odvalu, pozornosť a súťaženie rôzne sladkosti. Obecný úrad pre deti pripravil zapiekanky a občerstvenie. Pre ľudí bola pripravená chutná kapustnica od nášho dvorného kuchára obce Milana Hlaváča st. Bol to príjemne strávený slnečný deň. Radosť, šťastie i detský úsmev je to najkrajšie, čo mohli deti zažiť na MDD v Rakovnici.

Podakovanie patrí všetkým, ktorí prvú júnovú sobotu venovali deťom - príprave MDD. Obci Rakovnica a jej zamestnancom, poslancom obecného zastupiteľstva Ondrejovi Dobošovi a Márii Uhrinovej, kuchárovi obce Milanovi Hlaváčovi st., Jednote dôchodcov Slovenska, TJ Baník Rakovnica, Klubu Športovej Kynológie Slovakia, členom Komisie pre šport, kultúru a sociálne veci, Ranchu Wattani Rudná, Dobrovoľnému hasičskému zboru Rakovnica. Všetkým sponzorom, ktorí či už finančne alebo materiálne podporili túto akciu.

Mgr. M. Uhrinová

Ked' stará chalupa chytí človeka za srdce

Malá, biela chalúpka, s drevenou pavlačou, učupená pod Plešiveckou planinou, v malebnej obci Rakovnica, obrastená viničom a sedom. Takýto pohľad sa nám naskytl, keď sme hľadali nehnuteľnosť na rekreačné účely. Tento pohľad sa mi vryl do pamäti a nedal spávať. Opakovane sme si boli malú, smutnú, opustenú chalúpku pozrieť a padlo rozhodnutie. Kúpime ju!

To bol však len začiatok dlhej cesty renovácie. Prvá etapa začala zavedením vody, kanalizácie, osadením žumpy. Po namáhavých zemných prácach, sme sa pustili do opravy domčeka. Vyhádzali sme staré, zhnité dlážky, celý priestor sme odizolovali a osadili laminátové podlahy, ktoré ladili s charakterom interiéru. Staré, drevené, rozpadnuté okná a dvere sme nahradili novými prvkami. Úpravami prebehlo aj podkrovia. Bolo nutné vykonať tepelnú izoláciu. A aj pavlač sa dočkala nového šatu.

V domčeku už bolo teplúčko, dlážky nevzrágali a nezapáchali, ale chýbala nám kúpeľňa. Dali sme hlavy dokopy a letnú kuchyňu sme premenili na letnú kúpeľňu.

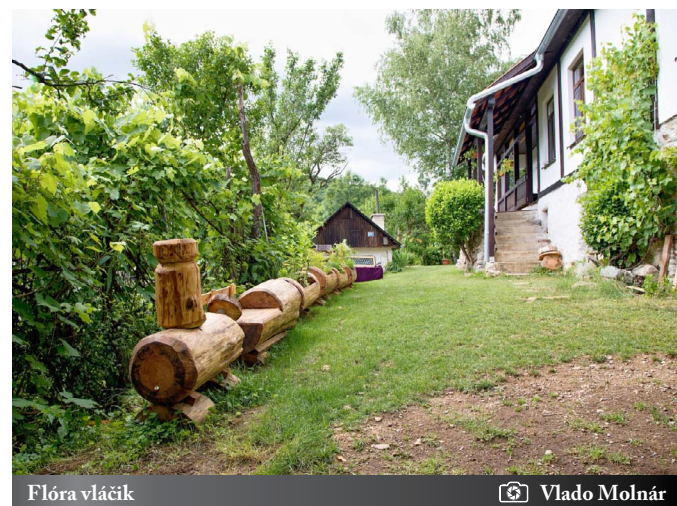
Nuž, ale letná kúpeľňa nemohla slúžiť v zime. Rozhodli sme sa, zmeniť ráz starej šopy, prilepenej k chalupe. Vyrástla tam pekná, veľká kúpeľňa a technický kútik s charakterom kuchyne. Do pôvodnej stavby sme vodu

nezaviedli, aby sme neznehodnotili jej rázovitosť. Stále tam dominujú nádherné drevené stropy, v kuchyni a izbe sa pyšne týčia murované pece. Hoci boli zásahy do pôvodnej nehnuteľnosti naozaj rozsiahle, citlivo obnovená budova pôsobí prirodzene a elegantne. Celkový vzhľad vidieckeho domčeka skvele korešponduje s prostou krásou okolitej prírody.

Rekonštrukciou prebehol aj exteriér. Sad dostal nové schodište, dvor zdobí drevený flóra vláčik, za domčekom vyrástol pekný altánok a kozub s ohnískom. Prirodzene pôsobí aj nová príjazdová cesta, ktorá je zhotovená z vegetačných tvaroviek a lemujú ju pásy zelene.

Dnes si už túto krásu, kde sme streli príjemných a priateľských ľudí, s chuťou užívame nie len my, ale aj naše deti s rodinami. Takto to vyzerá, keď vás STARÁ CHALUPA CHYTÍ ZA SRDCE.

Marika Molnárová

Flóra vláčik

Vlado Molnár

PAMÄŤ OBCE RAKOVNICA

Získali sme nové zdroje spomienok na minulosť našej obce. Radi sa s vami o ne podelíme. Dozviete sa o obci i ľuďoch v nich žijúcich niečo čo pozná len najstaršia generácia a možno ani nie. Ponúkame vám nasledujúce záznamy.

RAKOVNICA (Rekeňa) v minulosti

CESTY V DEDINE

Cesty v dedine boli úzke, maximálna šírka od 2,5-3 m a zablatené. Blato nebolo len v lete, keď dlho nepršalo alebo v zime, keď bolo zamrznuté alebo bol sneh. Prach z ciest v lete nebol preto, že po cestách sa pohybovali len vozy ťahané koňmi, veľmi alebo kravami. Štátna cesta od Rožňavy do Štítnika bola úzka, spevnená, ale prašná. Na cestu sa nevozili triedené kamene, ale sa vozili väčšie kusy a miestni cigáni to s kladivami drvili na malé kusy.

Kamene sa vozili konskými potahmi. Jediná cesta prístupná pre malé nákladné autá bola len z Hrabiny. Aj táto cesta bola poľná. Keď prišlo nákladné auto HANGYA alebo osobné auto hranatá TATRA, koľko detí nás bolo v dedine všetci sme utekali za nimi. Obchod ak krčmu vlastnil pán Lisaver, miestny žid. Jeho dom stál na tom mieste, kde dnes stojí kultúrny dom. Po zadnej strane domu a medzi domom Pástorovcou-Kolesár bola hlboká cesta 1,5-2 m a šírka maximálne 2 m. Okolie cesty boli vysadené orgovánmi alebo len lieskové a hrabové kríky. Keď sa cez túto ulicu (cestný zárez) chystal prejsť furman s vozom, jeden človek musel ísť dopredu a upozorniť naproti idúceho furmana. Dva vozy by sa neboli minuli. Cesta na Rožňavské Bystré cez Jelšinu bola poľná, zamokrená ale schodná len peši alebo potahom. Hlboká cesta bola zavozená zeminou poza Lorkovci záhrady. Zemina sa vozila v banských vozíkoch s boč-

ným vyklápaním. Vozíky sa pohybovali po koľajniciach a tlačené ľuďmi - 1947.

OBCHOD A KRČMA

Keď pánovi Lisaverovi odobrali právo obchodu a krčmy (1942), v dome pána Fabiána Petra Grajciarika bola zriadená krčma v kuchyni a v izbe a obchod bol v komore. Vchod do krčmy bol z ulice drevenými schodmi a pri vchode bolo odpočívadlo, tiež drevené bez zastrešenia. Dovozy tovaru bol cez záhradnú cestu-humno malým autom. Obchodník bol Rožňavčan Szombaty. Ďalším obchodníkom bol pán Oravec Viliam. V tomto dome sa predávalo asi 1,5 roka, lebo v tom období sa už staval nový dom, obchod a krčma a na poschodí s bytom. Krčma a obchod boli otvorené asi v polovici roku 1944.

MOSTY, TEHELŇA

V dedine boli štyri mosty a to pri dnešnom klube, pri Bujášnici a cez veľký potok, na hroby pri Prokopovcoch. Pred Lisaverovým domom bol veľký balvan zo zlepenca asi 2-3m³, kde sme sa ako deti hrávali. Richtárom obce bol Chlebuš Július. Potôčik pri evanjelickom kostole na ceste smerom do Rožňavského Bystrého nebol krytý a chodilo sa cez vodu. Takisto sa chodilo aj „pole“ Volácha a smerom za Hrásku. Východne od Lisaverovej záhrady tam, kde stojí dnešná škola, bola poľná tehelňa a okolo nej jamy, kde sa kopala hlina. Jamy boli zjari zaplnené vodou a v nej plno žiab, ktoré sme chytali.

STARÁ A NOVÁ VÝSTAVBA DOMOV

Domy boli obdĺžnikového tvaru do „vynkla“ boli len tri budovy a to: Tuza, Popálený z Hostinca, Dányi. Pamätám na dom zakrytý so snopkami a oknami 60 x 40 cm. Hlaváč u Bodnára a Jakubčák na Hrobach tam, kde stojí dom Šipošovej Heleny.

Na záhumní východnom boli v čase druhej svetovej

Popálený Ľudovít, Tuza Ľadislav, Lindáková Zuzana, Bugošová Margita, Kóňová, Gonosová, Genči Ľadislav, Gonos u Róta, Gallo Ivan, Genči Ľ, Popálený, Jesenský, Čapó Ján, Popálený Peter, Rotová Ružena. V dedine vo väčšine dvoroch boli dva - tri, ale aj štyri domy. Dvory s piatimi domami boli Lorko, Németh, Mátaš, Doboš, Tóth, 4 domy - U Palka Chlebuš, Mátaš Dányi, Gríger, u Žú-

Nové domy na Povrázkoch

Ján Gonos

Rodný dom J. Gonosa

Dr. Sabo

vojny tieto domy: Benko Ján, 1947, Molnár Ján. Ostatné domy boli postavené po roku 1945. Na Hostinci boli tieto domy: Fabián Ľudovít - starý dom, Genči Ján Hrabovský, Pástorová Helena, Koltáš Ľudovít - Lešták, Gonos Štefan Michalík, Gibas Ľadislav, Fabián Ondrej, Fabián Štefan, Fabián Emil, Fabián Pavol,

dela, Bradáč Július, u Gazdíkovej, Sabová Mária, Dobis Ján, Gabonai. U Koltáša na Predku, v Pchcelu, v Calikovej, na Zadku. Dvory s dvoma domami boli viacej. Po jednom dome vo dvore bolo málo. Doma sa svietilo petrolejkou a baníci s karbidovou lampou.

(Pokračovanie na 8. strane)

(Pokračovanie zo 7. strany)

CHOV HOSPODÁRSKYCH ZVIERAT

V dedine bolo asi 35-40 ťažných koní a volov. Kravy sa chovali asi 150 kusov. Chovalo sa veľa kôz. Kravy a kozy sa pásli za Kopanou a na Plešiveckej planine, po pokosení kosných lúk Bok-Roveň, Poruby, Lackov Laz, Šinarová dolina, Šíkoš, Lazy

KULTÚRNA ČINNOSŤ

Kultúrna činnosť tj. divadlá, zábavy to boli zväčša v rukách učiteľa Michalíka rodáka z Rožňavy, ktorý býval u Miška v Karellovom dome. Mal dcéru Evu, ktorá žije v Lipovníku. Divadlá nacvičoval aj miestny farár ECAV Michalides, ktorý býval u Sliviny v dome Ondra Benka. Nakolko v dedine sa hovorilo

kultúrnym dome. V lete do roku 1945-48 zábavy sa robili na Pjasku a u Gonosa (Lorinc - Kožar Zoltán) v stodole a predtým ako spomínali naši rodičia sa tancovalo aj v Šinarovej doline a na Kereckom kopci. Divadlo Jánošík sa hralo pod Porubkou asi v roku 1948.

Cesty v dedine sa každú sobotu poobede pozametali a v nedeľu poobede sa zišli

posiateho obilia bola drevená, kovové boli len kliny. Obilie po pokosení a po uskladnení v stodole sa mlátilo cepmi, pritom sa používali aj tokové hrable, toková lyžica. Obilie sa čistilo na vetre a pozdejšie na tzv. vejačke, kde vrtuľa vyvíjala vietor a pomocou sita sa obilie očistilo. Obilie po vysušení sa vozilo do mlyna na mletie múky a otruby na kŕmenie. Z jačmeňa sa robili krúpy. Prasatá sa kŕmili nemletým obilím, ale váha ošípaných dosahovala len 100-150 kg, pretože to neboli krmníky, ale len dvorné prasatá, ktoré sa celý rok chodili pásť.

Správy v dedine sa oznamovali bubnovaním. Bubnisti boli Gazdík, Belák Ján Rumoš, Kožar Peter (Šajko). Posledný bubeník bol Belák - Rumoš asi v roku 1948. Buben-fuč! (Nezachoval sa.)

ŠPECIÁLNE VÝROBKY

Drevo v lese sa rúbalo sekerou, pililo sa rámovou pilou a bruchačkou. Doma sa pililo ručne na tzv. koze na malé polená. Spotreba palivového dreva bola z dnešnej potreby len jedna tretina alebo polovica. Domáci majstri sa uplatnili hlavne pri výrobe náradia na výrobu domáceho plátna z konopí a lanu. (veľkým odborníkom na výrobu tohto náradia na kolene bol môj praotec z maminej strany, mojej starej mamy otec Dóbis u Koltáša). Robil terlice, kudely, vretená, špúl, kozu, kolovrat, smrtku, fajfar, snovare, krosná a to len sekerou, pílkou, obojručným nožom, rašplom a ručným nožom. Jeho žena, moja pramatka sa dožila 101 rokov, starala sa o ňu nevesta Mária s rodinou.

Ján Gonos u Miška

Stará fotografia „námestíčka“ s mostom

Ján Gonos

dobytok sa pásol aj na týchto parceliach. Prasatá chodili na pašu na Prostredný Herb. To bola mesačná krajina len s niekoľkými starými stromami. Výsadba Prostredného Hrbu bola prevedená len v 60-70 rokoch po zoštátnení lesov. Dobytek - kravy a jalovinu pásli pastieri Mišurdovci Joži a Ďuro, ošípané pásol Németh Peter - Viskro. Pozdejšie kravy pásol Kóna Jozef a ošípané Mišurda Michal brat Kónovej Margity. Pastieri bývali v „pastúrmí“ na mieste, kde majú Blahútovci a Miškovičovi záhrady. Lesník ŠL bol Ondrej Lipták.

po slovensky, hrali sa divadelné hry v slovenčine Keď sa v dedine žilo aj skromne, ale družne a veselo. Hrali sa divadlá. Medzi talentovaných hercov patrili Žúdel Zoltán, Jakubčák Ján, Gibas Ján, zo žien vynikla Mária Čapová - Žúdelová.

Divadlo sa hrávalo v škole pri evanjelickom kostole a pozdejšie v krčme (v dnešnom klube). V 50-tych rokoch, keď mládežnícka organizácia urobila z Lisaverovej maštali a z bývalého obchodu a krčmy - sálu zábavy (v tejto sále boli aj maškarné plesy) a divadla sa robili v tomto tzv.

dievky z dediny pred dnešným klubom, kde spievali a na moste tancovali KÁČOR - kolo. Tam, kde je dnes autobusová zástavka pred klubom bola hasičská zbrojnica. Boli dve ručné striekačky. Staršia malá a nová, väčšia. Každú nedeľu bolo cvičenie hasičského zboru.

VÝROBA NÁRADIA

Väčšina náradia, ktoré sa používa denne robili domáci majstri. Nakolko neboli stroje na oranie sa používali drevené pluh, kovový bol len hriadel a lemeš. Brána na zakrývanie